

سرتیاسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست‌نویسی:
یادداشت:
موضوع:
موضوع:
رده‌بندی کنگره:
رده‌بندی دی‌ویی:
شماره کتاب‌شناسی ملی:

رضایی کهریز، بهروز، ۱۳۲۷ -
مفتاح الرحمة / اوپر استار | بهروز رضایی کهریز.
تهران: نشر طلایی، ۱۳۹۵.
۱۱۲ ص.
۶ - ۷۰ - ۶۲۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
قیپا
فارسی - عربی
دعاها
زبان تاسماها
BPT۶۷۱۸۱ م ۷ ۱۳۹۵
۲۹۷/۷۷۲
۳۹۷۶۵۴۶

نشر طلایی

مفتاح الرحمة

نویسنده: محمد تقی اسدی
صفحه‌آرایی و طراحی گرافیک: کانون هنر شیعی
مدیر هنری: محمود تالعی
مقدمه و ویراست: بهروز رضایی کهریز
چاپ: پنج رنگ
لیتوگرافی: دریا
تعداد: ۵۰۰۰ نسخه
چاپ اول: ۱۳۹۵
شابک: ۶ - ۷۰ - ۶۲۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
قیمت: ۸۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۶۶۴۸۳۰۶۶ - ۰۲۱ - ۶۶۴۱۵۲۳۳ - ۰۲۱ - تلفن همراه: ۰۹۱۲۶۰۱۶۴۱۹

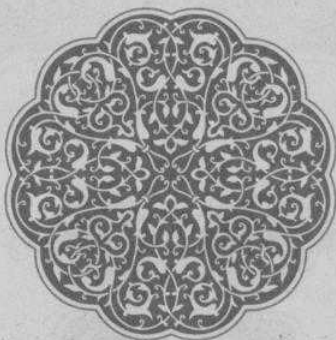
nashre.talaee@gmail.com

www.talaee.ir

همه حقوق چاپ و نشر مفتاح الرحمة، برای نشر طلایی محفوظ است.

هرگونه بهره‌برداری از این اثر، به اجازه ناشر نیاز دارد.

۲۲	کتاب	۱۲	کتاب
۶۲	کتاب	۱۲	کتاب
۷۴	کتاب	۱۸	کتاب
۹۱	کتاب	۲۶	کتاب
۹۲	کتاب	۳۶	کتاب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خدا بیاد تا ... کنم

دعا ... ساده ... برقراری ارتباط، بین بنده و پروردگار است. در احادیث و روایات ... میان میاری از پیشوایان معصوم اسلام وارد شده است که بندگان را به عاتق ... و ... رخصت می کند. اما پیش از آن، خداوند متعال در قرآن کریم، با نقل دعاها، از ... پیامبران عظیم الشان و از زبان مؤمنان مخلص، بندگان را به این کار ... یق کرده است تا جایی که فرموده است: وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ دَاعٍ إِذَا دَعَانِ؛ چون بندگان من درباره من از تو پرسند، [بگو] من نزدیکم، و ... دعاکننده را، به هنگامی که مرا بخواند، اجابت می کنم و حتی ... مستقیم تر فرموده است: ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ؛ خواسته های ... من ... واهید که آن ها را برآورده کنم؛ و آن که متکرانه از خواندن پروردگار سر ... کند، گزونه از دایره حیوانیت خود خارج خواهد شد؟

إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرًا ... سائرها از پرستش من متکرانه سمری تابند، به زودی با خواری به دوزخ وارد می شوند

جایگاه دعا در عرصه بندگی خدا

بر طبق روایات رسیده از معصومین علیهم السلام، دعا عملی بسیار محبوب

۱. بقره، ۱۸۶

۲. غافر، ۶۰

۳. همان، همان جا

و بلکه محبوب‌ترین عمل روی زمین در نزد خداوند دعاست.^۴ و آن‌جا که امر بین دعای فراوان و نماز فراوان یا بین دعای فراوان و قرائت قرآن کریم قرار گرفته، دعا کردن بر قرائت بسیار قرآن^۵ و خواندن نماز فراوان برتری داده شده است، و از دعا با تعبیر شگفت عبادت کبری^۶ و مغز عبادات یاد کرده‌اند.^۷ این سخنان، جایگاه رفیع و عظیم الشان دعا را در نزد پروردگار در مقایسه با برخی از بافضیلت‌ترین اعمال مستحب مشخص می‌کند. البته این سخنان بدان معنا نیست که ما خواندن نمازهای مستحب یا تلاوت قرآن را رها کنیم و فقط دعا کنیم؛ بلکه بدین معنی است که دعا در آن میانه بهتر است در اولویت قرار گیرد و به آن دو عمل با فضیلت پس از دعا پرداخته شود.

دعا و اظهار فقر و نیاز و شکستگی در پیشگاه الهی، یکی از مهم‌ترین مظاهر عبودیت است. زندگی خداوند است و طبق آیات قرآن، اساساً دلیل اعتنای پروردگار به بندگانش نیز همین دعا و اظهار فقر و نیاز در پیشگاه الهی است: **قُلْ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّهُ بَدَّعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّكْتَثَمَاتٍ إِنَّهُ يَصْرِفُ الرِّيحَ كَيْدَتْماً لِيُُنزِلَ بِلَدْنِكُمْ أَهْلَ يَدْيُنَ لَكُمْ لِكُلِّ قَوْمٍ قِسْرَتَآءَ مَاءٍ بَارِدَةٍ قُلْ أَسْمِعُوا نِعْمَ مَوْلَاكُمْ جَاوِبَاتُ السَّمَاءِ يَنزِلْنَ فِيهَا السَّمَكَاتُ لِكُلِّ قَوْمٍ طَبَقًا فَاعْبُدُوا اللَّهَ إِنَّهُ لَكَنُفُوسَ كَاتِبَاتٌ** (شما اعصایی...

برخی آثار و مبرکات دعا

دعا وسیله‌ای است بر سائورز حرور طه بندگی - پروردگاری و از این نظر است که اثر تربیتی خود را در بهبود زندگی بنده می‌گذارد. دعا در واقع تمرینی است برای حاضر دیدن خداوند و مشاهده جلال و کبریا و نادیده ماندن او در همه امور؛ و طرفه این‌که در دعا رابطه دوسه‌گانه بنده با پروردگار محسوس‌تر دارد؛ بنده می‌خواند و پروردگار اجابت می‌کند و بنده آثار اجابت را در زندگی خود می‌بیند و احساس می‌کند.

۴. امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام فرمود: **أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي الْأَرْضِ الدُّعَاءُ** (سج ۲۶)

۵. برید بن معاویه روایت می‌کند که به امام باقر علیه‌السلام گفت: تلاوت فراوان قرآن بهتر است یا دعا؟ فرمود: دعا بهتر است. و سپس آیه ۷۷ سوره فرقان را تلاوت فرمودند: **قُلْ مَا تَعْبُرُونَ بِنِعْمِ رَبِّ لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ لَفِئِدَةٌ مِّنَ السَّمَاءِ نَزَّالَةٌ فَاعْبُدُوا اللَّهَ إِنَّهُ لَكَنُفُوسَ كَاتِبَاتٌ** (مجمع البیان، ج ۳، ص ۳۱۷)

۶. یکی از یاران امام صادق علیه‌السلام از ایشان سؤال کرد: **مَا تَقُولُ فِي رَجُلَيْنِ دَخَلَا الْمَسْجِدَ جَمِيعًا كَانُ أَحَدُهُمَا دَخَلَ صَلَاةً وَ الْآخَرُ دَعَاةً فَأَيُّهُمَا الْفَضْلُ؟ قَالَ كُلُّ حَسَنٌ، جَهَ مِ فَرَمَائِدِ دَرِيَاهُ دُو نَفَرِ كَهَ يَكِي دَر مَسْجِدِ نَمَازِ بِيَشْرِي بِهِ جَا لُورِد وَ دِي دَعَايِ بِيَشْرَ خَوْلَانِدِ كَنَدَامِ كَ از اِيْنِ دُو بِيْرْتَرِد؟ اِمَامَ فَرَمُود: هَر دُو خُوبْ اِنْد. سَوَالِ كَنْدِه كَفْت: **فَدَّ عَلِمْتُمْ وَ لَكِنْ اَلَيْسَا الْفَضْلُ؟** مِي دَاثَم هَر دُو خُوبْ اِنْد؛ و لِي كَنَدَام يَك الْفَضْلُ اسْت؟ اِمَامَ فَرَمُود: **اَكْتَرُهُمَا دُعَاةً. اَلَا نَسْمَعُ قَوْلَ اللّٰهِ تَعَالٰى اَلَّذِيْنَ اٰتَمَّجِبْ، لَكُمْ اِلَى الْيَوْمِ يَسْتَكْبِرُونَ عَزَّ عِيَادَتِي سَيَذْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِيْنَ** (آیه ۶۰ سوره غافر) یعنی آن که بیشتر دعا می‌کند افضل است؛ مگر سخن خداوند را نشنیده‌ای که می‌فرماید: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم؛ کسانی که از پرسش من رخ می‌تابند به زودی خوار در دوزخ درمی‌آیند. سپس افزود: **هِيَ الْعِبَادَةُ الْكُبْرَى؛ دَعَا عِبَادَتِ بَرَكٌ اسْت.** (مجمع البیان، ج ۸، ص ۵۱۷)**

۷. رسول خدا صلوات الله عليه و آله: **الدُّعَاءُ مَخُّ الْعِبَادَةِ** (وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۷)

۸. فرقان، ۸

از این رو دعا سلاحی است امیدآفرین در مقابل دشواری‌ها و حتی دشمنان انس و جان. در روایات از دعا به عنوان سلاح مؤمن^۱ تعبیر شده است و این همان سلاحی است که انبیا نیز از آن بهره می‌گرفتند^۲. دعا کلید نزول رحمت خدا^۳ و چراغی است در ظلمات و تاریکی‌های دنیا و پس از مرگ^۴؛ دعا مانع هلاکت و سقوط انسان‌هاست^۵ و با دعا می‌توان موجب افزایش رزق و روزی شد^۶. دعا عامل دفع بلاست حتی اگر نزول آن بلا قطعی شده باشد^۷؛ دعا باعث شفای دردها و مرض‌هاست^۸. دعا وسیله به‌دست آوردن جایگاه و منزلت در نزد پروردگار^۹ و وسیله‌ای بی‌مانند برای نزدیک شدن به خداست^{۱۰}. دعا آن چیزی است که برای حتمی را هم برمی‌گرداند حتی اگر مقدر شده باشد^{۱۱} و حتی قضا و قدر را دگرگون می‌کند^{۱۲}.

تنها خدا را بخوانیم

در سنن دعا بنده عملاً می‌آموزد که تنها کسی که می‌تواند دعاها را او را شنود و آن‌ها را به بهترین شکل پاسخ گوید آفریدگار عظیم اوست. بنده اگر

۱. «الدُّعَاءُ سِلَاحٌ لِلْمُؤْمِنِ» دعا سلاح مؤمن است. (کافی، ج ۲، ۴۶۸)
۲. «عَلَيْكُمْ بِسِلَاحِ الْاَنْبِيَاءِ قَالِ الدُّعَاءُ بِرِشَا يَادُ بِهٖ اسْتَفَادَ لِ سِلَاحِ الْاَنْبِيَاءِ كَقَوْلِهِ شَدَّ حَبَّ النَّبِيِّ سَتَا مَوْجِدًا» دعا. (کافی، ج ۲، ۴۶۸)
۳. «الدُّعَاءُ مِفْتَاحُ السَّمَاءِ» در رحمت است. (بحارالانوار، ج ۹، ۳۰۰)
۴. «الدُّعَاءُ... مِصْبَاحُ الظُّلْمَةِ هَمَلًا لِدَعَا جَدِّهِ» تاریکی
۵. «وَلَا يُهْلِكُ مَعَ الدُّعَاءِ اَمْرٌ» دعا دردن هلاک نمی‌شود.
۶. پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: رزق و روزی به عدد قلمات باران از آسمان بر زمین نازل می‌شود تا هر کس به اندازه خود دریافت کند؛ لکن خداوند زیاد^۹ هنده است^{۱۰}. از فضل خداوند نعمت‌های بیشتری درخواست کنید. (بحارالانوار، ج ۹، ۲۳۲)
۷. امام سجاد علیه‌السلام می‌فرماید: «دعا و بلا با هر حد تا به جا می‌آید» لا را دفع می‌کند؛ حتی اگر نزول بلا قطعی شده باشد. (کافی، ج ۲، ۴۶۸) و حضرت علی علیه‌السلام^۹ «مواج را با دعا دفع کنید» (نهج البلاغه، کلمات قصار ۱۴۴)
۸. «قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَلَيْكَ بِالدُّعَاءِ فَإِنَّهُ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ» امام صادق^{۱۰} می‌فرماید: «دعا کنید چرا که دعا شفا دهنده دردهاست» (کافی، ج ۲، ۴۷۰)
۹. امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: «إِنَّ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَنَزِلَةً لَا تَنْزِلُ إِلَّا بِسَأَلِهِ وَتُرُوحِ جِدَائِهِ فَادْعُ وَأَسْأَلْ لَمْ يُعْطَ شَيْئًا قَطُّ إِلَّا نَعَى، إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ بَابٍ يُفْرَعُ إِلَّا يُوشَعُ إِلَّا يُؤْتَى أَنْ يُفْتَحَ لِصَاحِبِهِ» نزد خداوند متعال مقام و منزلت است^۹ به آن می‌رسد مگر با درخواست و دعا» (کافی، ج ۲، ۴۶۶)
۱۰. امام صادق علیه‌السلام در حدیثی می‌فرماید: «سَمَّا بِهٖ جِ وَجِ وَسِيلَةَ هَمَلَانِدِ دَعَا يُتَوَلَّدُ بِهٖ خَدَانٌ» (میراث الحکمه، ۸۷۳ حدیث ۵۵۷۱)
۱۱. «عَنِ الْكَاظمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَلَيْكُمْ بِالدُّعَاءِ فَإِنَّ الدُّعَاءَ لَهُ وَالطَّلَبُ إِلَى اللَّهِ يَزِيدُ الْبَلَاءَ وَفَدَّ قَدْرَ وَفَضِي» امام کاظم علیه‌السلام فرمود: دعا کنید چرا که دعا و درخواست از خداوند بلا را دفع می‌کند در حالی که بلا مقدر و حتمی شده است. (کافی، ج ۲، ۴۷۰)
۱۲. «دَعَا قَاضَا بِرِسِّ كَرْدَانِدِ حَتَّىٰ إِنْ مَحْكَمٌ شَدَّ بِأَسْمِ الدُّعَا يَزِيدُ الْقَضَا وَفَدَّ أَمْرٌ إِيْرَامًا» (کافی، ج ۲، ۴۶۸)

هوشیارانه در این مسیر گام بردارد، به تدریج می آموزد هیچ کس دیگر را جز پروردگارش در دعای خود و برآوردن خواسته هایش مؤثر نبیند؛ می آموزد چون به زبان، یارب گفت و چون دست ها را رو به آسمان بلند کرد، در دلش و همه وجودش یارب بگوید.

می آموزد که چون به سوی حضرت دوست روی نیاز می آورد، دل را از هر چه تعلقات دنیا و از هر چیزی که اندک بویی از شرک دارد، خالی و دل را با رنگ خدا رنگ آمیزی کند.

بهره برداری حداکثری از دعا

اکنون که دعا از چنین جایگاه عظیمی برخوردار است «پس سزاوار است کننده ۱۲» بتواند باطن خود را منزّه کند و آن را از آلودگی ها و ملکات پست پاک سازد ۱۳ پیش از مرحله گفتار به مقام حال، و از مقام حال به لسان تعداد ۱۴ عدد و از ظاهر به باطن سرایت کند تا دعایش مستجاب گردد»^{۱۵} و به بیان بمان صیه می کند: «کوشش کن تا مگر باطنت دعا کند و باطنت صاف باشد تا راهم کوت بر قلبت گشوده شود و اسرار جبروت بر سرت و ضریبش بر تو و کشتی عقلت در دریاها ی خیر و برکات به حرکت درآمده، بر حلالت برسد و تو را از گرداب های هلاک نجات بخشد»^{۱۶}

«در کتاب کافی از امام رضا علیه السلام نقل شده است که امیر المؤمنین علیه السلام می فرمود: خوشا به حال کسی که در دعا را برای خدا خالص کند، و دلش را به آنچه چشمش می بیند مشغول نسازد، و یاد خدا را به آنچه گوشش می شنود فراموش نکند، و به آنچه به دیگری داده شده سینه اش اندوهگین نگردد»^{۱۷}

خواسته های ناروا

گرچه زبان دعا، زبان گفت و گوی بی آداب و ترتیب است؛ اما ممکن است دعا کننده گاهی به خواسته خود توجه کافی نداشته باشند و ندانند که سه او ممکن است خلاف نظام عالم یا قضای قطعی باشد. مثلاً تقاضای جاویدان در دنیا مطابق نظام عالم نیست و خداوند برای هر موجود زنده ای اجلی را رقم زده است که محتوم است. یا تقاضای جوانی پایدار و عدم پیری از پروردگار اجابت نمی شود؛ زیرا خداوند زندگی آدمی را چنین رقم زده است

۲۱. شرح دعای سحر، امام خمینی رضوان الله تعالی علیه

۲۲. همان، همان جا

۲۳. همان، همان جا

که از طفولیت به نوجوانی، سپس جوانی، سپس میان‌سالی و آن‌گاه به پیری برسد و قوای جوانی را از دست بدهد؛ مگر آن‌که اجل کسی پیش از رسیدن به سن پیری سر برسد.

در حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده است که دعا کننده نگوید: بارها! مرا محتاج هیچ‌یک از آفریده‌هایت نکن؛ زیرا انسانی نیست مگر آن‌که محتاج به مردم است. درست‌تر آن است که بگوید: خداوند! مرا به اشرار محتاج مکن؛ و کسی نگوید: خدایا از فتنه و امتحان به تو پناه می‌برم - که همه افراد در زندگی مورد آزمایش قرار می‌گیرند - بلکه بگوید: خدایا از آن امتحاناتی که موجب لغزش و گمراهی می‌شود، به تو پناه می‌برم. همچنین از خداوند، بالاتر از قدر و منزلت خود نخواهد؛ که چنین فردی شایسته محرومیت است و رسته‌اش پذیرفته نشود.^{۲۳}

همچنین روایت شده است که امام علی علیه‌السلام شنیدند مردی در حق خود دعا کرد که خداوند هیچ امر نامالومی و مکروهی را برایت پیش نبرد. ام (ع) به او فرمود: برای دوستت مرگ خواستی! زیرا انسان زنده، در زندگی دنیا، بر به نامالوماتی دچار می‌شود.^{۲۴}

این چند گونه دعا، این حقیقت است که دعا کردن، و خصوصاً خوب دعا کردن نیازمند همت، ابر دعا از جان‌های پاک و خالص شده برای خدا و پیراسته از گونه‌های گوناگون است.

دعا را از حاملان رحمت الهی بگیریم

«یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌ها بر بندگان و رحمت گسترده در میان اهل شهرها، دعاهایی است که از گنجینه‌های وحی و رحمت و حاملان دانش و حکمت نقل شده است؛ و همین دعاهاست که در میان خالق و مخلوق، و رشته پیوند میان عاشق و معشوق است، و سبب است برای درآمدن به اندرون قلعه محکم، و چنگ زدن به آن در سبزه‌زار است. و ریسمان پر توان، و روشن است که به این غرض نهایی و مقصد اعلی‌المراتب نیست مگر آنکه به هر اندازه که ممکن است به معنای دعاها توجه یافت. به خداوند توانایی به سر و حقیقت آن‌ها پی برده شود.»^{۲۵}

۲۳. امام صادق علیه‌السلام فرمود: اللهم لا تحوجنی الی احد من خلقك فانه لیس من احد الا هو یقول اللهم لا تحوجنی الی شرار خلقك، و لیقول اللهم انی اعوذیک من الفتنه بل یقول من مضلات الفتن و ان لا یدفع قدره فانه یمسح بالحرمان (سفینه البحار، ج اول، ص ۴۴۷). نقل از شرح و تفسیر دعای مکارم الاخلاق، ج اول، محمد تقی فلسفی.

۲۴. سمیع (ع) رجلاً یدعو لصاحبه فقال: لا یراک الله مکروها فقال (ع): اما دعوت له بالموت، ان من عاش فی الدنيا لیکد ان یرى المکروه (شرح ابن ابی الحدید بر نهج البلاغه، ج ۲، ص ۲۸۱).

۲۵. شرح دعای سحر، امام خمینی رضوان الله تعالی علیه.

دعا را با صلوات همراه کنیم

حاملان میراث انبیا و خصوصاً وارثان پیامبر اعظم صلوات الله علیه و سالکان روشن ضمیر نه تنها بر تأثیر شگفت‌انگیز هدیه کردن صلوات بر روان پیامبر و خاندانش در جان و روح دعا کننده انگشت تأکید گذاشته‌اند، که آن را پیش و پس از هر خواسته خود قرار داده‌اند؛ و چون خداوند رحمان صلوات بر پیامبر و خاندان او را می‌پذیرد، کرامتش از آن مانع می‌شود که خواسته همراه آن را فروگذارد و به درجه اجابت نرساند. از این رو مؤمنان هوشمند، هر خواسته را به صلواتی ضمیمه می‌کنند که آن نیز، خود امر خدای تبارک و تعالی است؛ که فرمود: **إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا** ^{۳۷}

در این مجموعه حفظ تعداد اندکی از دعا‌های مأثور آمده است. امید می‌بریم این کوشش، بدک اعتبار «مفتاح الرحمة» در اختیار شما قرار گرفته است. مقبول درگاه خداوند در آن سرزمین و مایه آبرومندی ناشر و مؤلف و مترجم و همه کسانی فرمود که در مراسم آوردن آن کوششی به کار بسته‌اند. همچنین امیدواریم هند که دعا را به یاد حضرت رحمان خالی می‌کنید و خالصانه روی نیاز به سوی او می‌برید، این جمع نیز به استغفاری یاد کنید.

آخر وانا بحمد لله رب العالمین

